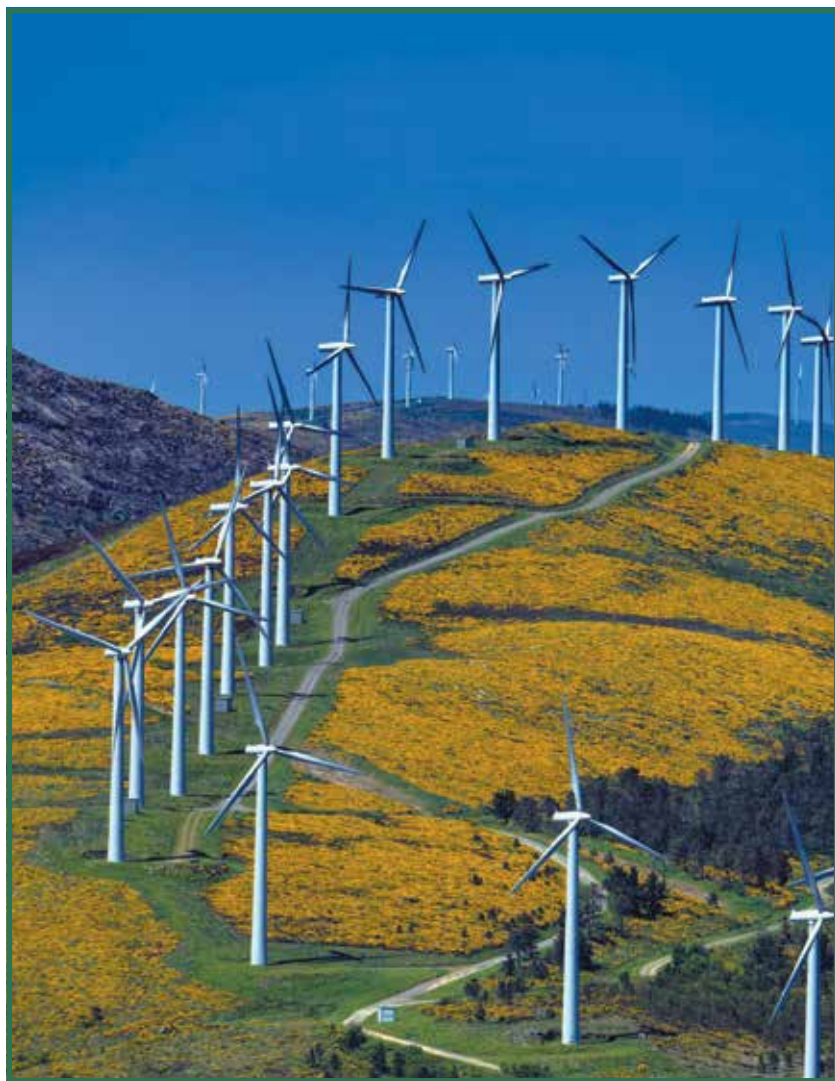

УКРАЇНСЬКА ЗЕЛЕНА ЕНЕРГЕТИКА ЧЕРЕЗ БОРГИ ВТРАЧАЄ ІНВЕСТОРИВ

Невиплати змушують виробників електроенергії залишати "Гарантованого покупця"

стр. 14

GreenNews

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ
ПЛАНУЄ СКОРОТИТИ CO₂
НА 90% ДО 2040 РОКУ

стр. 4

GreenNews

НОВЕ "ЗОЛОТО" УКРАЇНИ:
ЩЕ ОДНА КОМПАНІЯ
ПОЧАЛА ЕКСПОРТ
БІОМЕТАНУ ДО ЄС

стр. 7

GreenNews

ПЕКЕЛЬНЕ ОЗЕРО
НАТРОН У ТАНЗАНІЇ:
ВБИВАЄ І НАРОДЖУЄ
ВОДНОЧАС

стр. 10

GreenNews

РОЗГІДКА ІНТЕЛЕКТУ:
ЧОМУ КОСАТКИ ДІЛЯТЬСЯ
ЇЖЕЮ З ЛЮДИНОЮ?

стр. 13

GreenNews

УКРАЇНА ПРОПОНУЄ США
СПІЛЬНИЙ ВИДОБУТОК
ГАЗУ І ВІДБУДОВУ НПЗ

стр. 15

GreenPost – інформаційно-аналітичне видання,
метою якого є популяризація й розвиток еко-
культури, законодавчих та функціональних
норм екології України

#ECO LIFE STYLE
це актуально!

GreenEvent

Українські та міжнародні заходи, які відбудуться найближчим часом. Наукові, комунікаційні бізнес-події та інновації. Обмін досвідом експертів у сегменті еко-трендів.

06.08

«УКАБ АГРОТЕХНОЛОГІЇ 2025»

Аграрна виставка

Коли: 06 - 07 серпня 2025 року

Місце проведення: Україна

Про захід: УКАБ Агротехнології 2025 — це масштабний польовий проєкт, що об’єднує аграрну виставку просто неба, демонстраційні покази техніки та технологій у дії, а також змістовну пленарну частину з якісним контентом на великій сцені. Захід відбудеться у форматі національного аграрного форуму просто неба, де понад 100 компаній представлять продукцію й послуги для аграріїв, а 2500+ учасників з усієї України зможуть побачити інновації та протестувати сучасні рішення на практиці. Організаторами виступають УКАБ разом з агенцією UCABevent.

Мета заходу: Головна мета — створити ефективний майданчик для аграріїв, компаній та експертів, де вони зможуть знайомитися з передовими агротехнологіями, обмінюватися досвідом, налагоджувати нові зв’язки та отримувати максимум користі в інтерактивному форматі. УКАБ Агротехнології прагне не лише презентувати новинки ринку, а й сприяти розвитку агросектору через живу демонстрацію рішень, активний нетворкінг та сучасний цифровий супровід події.

3 питань реєстрації: Максим Лапа, +38063 2418651, m.lapa@ucab.ua

20.08

«АГРО ПОЛТАВА»

День поля

Коли: 20 - 21 серпня 2025 року

Місце проведення: Україна, м. Мар’ївка Полтавської області, ТОВ «Полтава Сад»

Про захід: Перший День поля «АГРО ПОЛТАВА», організований AGRO TEAM EXPO, відбудеться на Полтавщині на полях ТОВ «Полтава Сад» біля села Мар’ївка Новоселівської громади. Це спеціалізований польовий захід, що об’єднає провідні аграрні компанії та бренди техніки. В програмі — демонстрації роботи близько 30 одиниць агротехніки у реальних польових умовах, технічні коментарі експертів, а також ознайомлення з найновішими аграрними рішеннями та послугами.

Мета заходу: Метою події є створення платформи для практичного обміну досвідом між аграріями, виробниками техніки, постачальниками ресурсів та сервісів. Захід спрямований на популяризацію сучасних технологій у сільському господарстві, демонстрацію ефективних рішень для ведення агробізнесу та налагодження нових ділових зв’язків серед учасників аграрного ринку. Організатори прагнуть зміцнити взаємодію між усіма учасниками агросектору та підвищити загальний рівень аграрної культури в регіоні.

3 приводу реєстрації: +380730004999, info@agro.poltava.ua

02.09

«14-Й СВІТОВИЙ КОНГРЕС ПАЛАТ (WORLD CHAMBERS CONGRESS)»

Конгрес

Коли: 02 - 04 вересня 2025 року

Місце проведення: Австралія, Мельбурн, Melbourne Convention and Exhibition Centre

Про захід: 14-й Світовий конгрес палат - це найбільший міжнародний форум, який об’єднує представників торгово-промислових палат, бізнесу, урядів та міжнародних організацій зі 100+ країн. Організаторами виступають Міжнародна торгово-промислова палата (ICC), Всесвітня федерація палат (WCF) та Вікторіанська палата торгівлі й промисловості (VCCI). Участь у заході візьмуть понад 1 000 учасників, серед яких президентські делегації палат, представники урядів та провідні міжнародні експерти.

Мета заходу: Мета Світового конгресу палат — створити глобальну платформу для зміцнення співпраці між палатами, бізнесом і державними структурами, а також сприяти обміну досвідом, інноваціями та практиками підтримки підприємництва. У фокусі дискусій — ключові виклики сучасного світу: глобальна економіка, розвиток МСБ, цифровізація, штучний інтелект, енергетичний перехід, кібербезпека, ESG та інклюзивність. Конгрес покликаний надати учасникам нові інструменти для розвитку, можливості для міжнародного партнерства та пошуку рішень для сталого економічного зростання.

Контакти для довідок: +380503664997, zva-zed@ucci.org.ua, +380974004100, ddv-ier@ucci.org.ua, +380676629656, a.v.goliat@gmail.com

27.09

«PROCHEESE AWARDS 2025»

Фестиваль сирного мистецтва

Коли: 27 - 28 вересня 2025 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, вулиця Лаврська, 10-12, Мистецький арсенал

Про захід: У Києві вдруге відбудеться ProCheese Awards 2025 — національний конкурс сиру і чизмонгерів та фестиваль сирного мистецтва. Це унікальна подія, що поєднує професійні конкурси, освітні активності та святкову атмосферу для всіх поціновувачів сиру. ProCheese Awards — це простір для діалогу зі споживачами, професійного нетворкінгу та розвитку сирної культури в Україні. Захід організовано компанією Ardis Group, яка вже понад 25 років розвиває сирну індустрію та представляє Україну на світовій арені, зокрема на World Cheese Awards.

Мета заходу: Метою ProCheese Awards є розвиток сирної галузі через визнання кращих виробників, популяризацію професії чизмонгера та підтримку якісного українського продукту. Подія створена для об’єднання гравців ринку — від крафтових сироварень до великих виробників, HoReCa та ритейлу — у спільному професійному просторі. У межах заходу буде проведено конкурси, майстер-класи, обговорення викликів галузі та безліч активностей для широкої аудиторії. Це можливість заявити про себе, навчитися нового та долучитися до створення сучасної сирної культури в Україні.

Контакти для довідок: +380674650221, support@procheese.com.ua

GreenNews

Новини, пропозиції, українські та міжнародні процеси, які впливають на розвиток екологічних трендів, сприяють формуванню еко-культури суспільства. Завжди актуально!

СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ ПЕРЕТВОРЮЄТЬСЯ НА КИПЛЯЧИЙ КОТЕЛ — АНОМАЛЬНА СПЕКА СТЯСАЄ РЕГІОН

Море стало теплішим за ванну — і це не жарт. Наслідки вже відчувають і люди, і природа

Середземне море в червні 2025 року прогрілося до надзвичайно високих температур — в деяких районах вода була на понад 5 °C тепліша за кліматичну норму. Вперше в історії вимірювань температура сягнула майже 29,9 °C вже на початку липня, що традиційно властиво лише найспекотнішим місяцям. Служба Copernicus попереджає: аномалії тривають усе частіше та довше. Про це повідомляє Reuters.

«Ванна» в океані – нова реальність літа

За даними служби Copernicus, 22 червня температура поверхні моря перевищувала сезонну норму в західній частині Середземного моря на 5–6 °C. У деяких зонах поблизу Балеарських островів, іспанського узбережжя та півдня Франції фіксували майже «ванні» температури — 29,85 °C вже 1 липня. Такі значення зазвичай характерні для найспекотніших серпневих днів.

Це перевищення не лише викликає здивування, а й занепокоєння: у минулі роки рекорди температур фіксувалися також у 2022 та 2023 роках, але цьогорічне потепління розпочалося ще раніше та триває довше.

Фахівці вважають це симптомом глибших змін. «Це сигнал про те, що ми більше не маємо часу на адаптацію — зміни клімату вже тут», – наголошують екологи.

Учені попереджають: така тривала жара викликає стрес у морських екосистем. Christos Spyrou з Афінської академії зазначив, що середні температури червня були на 3–6 °C вище довгострокових показників (1982–2023). Це загрожує життю коралів, морських трав і молосків, спричиняє вимирання деяких видів та змушує інших мігрувати — риболовля стикається зі спадом улову.

За словами вчених, подібні коливання температури вже стали причиною масової загибелі морських організмів у попередні роки. Якщо тенденція збережеться, ці екосистеми можуть не встигнути відновитися.

Гаряче море – гаряча суша

Спека в морі не обмежується лише його межами. Експерти з клімату пояснюють: тепліші води означають більше енергії в атмосфері. Волога, що випаровується, живить потужні шторми, підвищує ймовірність ураганів та спричиняє небезпечні паводки. Ці процеси взаємопов’язані — зміни в морі призводять до екстремальних погодних явищ на суходолі.

Андреас Беккер із Німецької метеослужби (DWD) зазначає, що при сильних повітряних потоках із північної Африки через Середземне море тепле повітря може ще більше підігрівати Європу. «Єдиним охолоджувальним фактором має бути саме море. Але коли вода вже прогріта

до межі, цей ефект зникає», — пояснює він.

Як це впливає на Європу?
Відчутливо це позначається й на Центральній Європі. За словами представника Niemetsche Meteo-Dienst (DWD) Андреаса Беккера, тепер море не може охолодити потоки повітря, що йдуть через нього з північної Африки — через Середземне. Як наслідок, спека в Німеччині та інших країнах стає їй інтресивнішою.

Порушення глобального енерго-балансу
Морські хвилі аномальної спеки відбуваються по всьому світі - океани більше не приховують надлишки тепла, яке протягом десятиліть накопичувалося від парникових газів. Це вказує на глибоке порушення енергобалансу Землі та формує умови для екологічного колапсу, якщо не впровадити швидкі кліматичні рішення.

Це порушення енергобалансу Землі має далекосяжні наслідки. Якщо температура планети зростатиме такими темпами, людству загрожують нові кліматичні кризи, екологічні катастрофи та гуманітарні виклики. Зволікання з діями може стати фатальним для багатьох регіонів світу.

Аномальні температури в Середземному морі — тривожний дзвінок для всього регіону та планети. Без системних змін ми ризикуємо зіткнутися з незворотними наслідками.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ПЛАНУЄ СКОРОТИТИ СО₂ НА 90% ДО 2040 РОКУ

ЄС встановлює нову кліматичну ціль: скоротити викиди CO2 на 90% до 2040 року. Амбітно, але реально?

Світ стоїть на порозі масштабних змін у боротьбі з кліматичною кризою, і Європейський Союз (ЄС) знову демонструє лідерство в цьому процесі. Європейська комісія (ЄК) оприлюднила амбітну пропозицію: скоротити викиди CO2 (вуглекислого газу) на 90% до 2040 року, що стане ключовим етапом на шляху до досягнення кліматичної нейтральності до середини століття. Ця ініціатива відображає зростаюче усвідомлення того, що дії необхідні вже зараз, адже європейські громадяни дедалі гостріше відчувають на собі наслідки зміни клімату. Як заявила голова ЄК Урсула фон дер Ляєн, «оскільки європейські громадяни все більше відчувають на собі наслідки зміни клімату, вони очікують від Європи дій». Цю пропозицію тепер мають схвалити Європейський парламент (ЄП) та держави-члени ЄС. Подробщи́ читайте на сайті Європейської комісії.

Амбіції та виклики на шляху декарбонізації

Нова проміжна ціль у 90 % до 2040 року є надзвичайно амбітною, враховуючи, що ЄС вже зобов'язався скоротити викиди парникових газів щонайменше на 55 % до 2030 року порівняно з рівнем 1990 року. Ця перша проміжна ціль була закріплена у законі ЄС про клімат у 2021 році. Пропозиція ЄК щодо встановлення кліматичної цілі до 2040 року буде передана на розгляд до Європейського парламенту та Європейської ради.

Водночас плани Єврокомісії викликали неоднозначну реакцію. Деякі політики вважають цільовий показник у 90 % занадто високим і потенційно недосяжним. Інші ж висловлюють занепокоєння щодо можливих «пазівок» у міжнародних розрахунках, які можуть підрвати ефективність цих зусиль. Наприклад, згадуються випадки шахрайства з нібито екологічно чистим біопаливом, виробленим на фіктивних заводах у Китаї, що підкреслює важливість надійних та прозорих механізмів контролю.

СВАМ та підтримка експортерів

Крім внутрішніх цілей зі скорочення викидів, ЄК також працює над механізмами, що стосуються міжнародної торгівлі та промисловості. До кінця поточного року ЄК запропонує нову схему, яка використовуватиме доходи від Механізму коригування вуглецевих кордонів (СВАМ) для підтримки компаній, що експортують товари на зовнішні ринки. На цих ринках конкуренти не несуть витрат на викиди CO2, що може ставити європейських експортерів у невигідне становище.

Ця схема буде пов'язана з поступовою втратою безкоштовних дозволів на викиди, стимулюючи компанії до декарбонізації. За словами комісара ЄС з питань клімату Вопке Хукстри, очікується, що у 2026 році компенсація обійдеться блоку в € 70 мільйонів. Прогнозується, що вуглецевий прикордонний збір ЄС принесе € 2,1 мільярда доходу до 2030 року. Єврокомісія продовжує розробляти цю схему, і вона буде представлена до кінця 2025 року разом із заходами, спрямованими на запобігання обходу іноземними компаніями збору в рамках СВАМ.

Позиція металургійної промисловості

Пропозиція ЄК щодо скорочення викидів викликала жваву дискусію серед представників промисловості. Зокрема, Європейська асоціація виробників сталі (EUROFER) прокоментувала плани, наголосивши, що запропонована ціль у 90 % вимагає безпрецедентної трансформації суспільства та промисловості блоку всього за 15 років.

Щоб перехід у металургії став можливим, на думку EUROFER, ЄС має рішучіше реалізувати план дій щодо сталі та металів, забезпечити ефективний торговельний захист від глобальних надлишкових потужностей, доступ до конкурентоспроможної низьковуглецевої енергії та металообробку, а також водонепроникний механізм СВАМ. Генеральний директор EUROFER Аксель Еггерт зазначив, що європейські металурги

запланували понад 60 промислових проєктів, які можуть забезпечити значне скорочення викидів до 2030 року, якщо отримають своєчасну та ефективну підтримку. Однак за відсутності належних умов багато ініціатив вже затримуються, а деякі взагалі зупинені.

«У цьому світлі основна ціль у 90% для всього СС до 2040 року ризиком виявиться ілюзією, оскільки вона передбачає майже повну декарбонізацію енергосмних галузей промисловості, таких як сталь, транспорту та домогосподарств, всього за 15 років. Це монументальний виклик», — підкреслив він.

Асоціація також піддала критиці програму CISAF, оголошену минулого тижня, зокрема, через значну залежність від національного впровадження. Крім того, в EUROFER прокоментували плани запровадження нового заходу для запобігання ризику витоку вуглецю для експортерів товарів з ЄС, вироблених у секторах СВАМ. В асоціації зазначають, що в оголошенні відсутня фактична юридична пропозиція та структура.

Кліматичні амбіції, як зазначає Аксель Еггерт, мають реалізовуватися за допомогою інновацій та інвестицій у Європі, а не через деіндустріалізацію. Це стане можливим лише за умови швидкої підтримки бізнес-кейсу ЄС щодо переходу необхідного сприятливого політикою. Нагадаємо, що Рада ЄС та Європарламент 19 червня угодили зміни до механізму трансграничного вуглецевого коригування, які є частиною пакету спрощення «Omniбус», представленого у лютому.

Прагнення Європейського Союзу до амбітних кліматичних цілей відображає нагальну потребу у діях проти зміни клімату. Однак, шлях до декарбонізації є складним і вимагає не лише політичної волі, але й скоординованих зусиль, інновацій та значних інвестицій, щоб уникнути деіндустріалізації та забезпечити справедливий перехід для всіх секторів економіки.

В УКРАЇНІ ПЛОЩІ ПІД СОЄЮ СКОРОТИЛИСЯ НА 300 ТИС. ГА

Цьогорічна посівна кампанія в Україні продемонструвала суттєве скорочення площ під соєю. За попередніми даними, аграрії засіяли цією культурою на понад 300 тисяч гектарів менше, порівняно з минулим роком.

Головною причиною такої тенденції експерти аграрного ринку називають ситуацію, що склалася минулого сезону. У 2024 році в Україні спостерігалосся перевиробництво сої, що призвело до значного падіння закупівельних цін на цю олійну культуру. Через низьку рентабельність багато фермерських господарств цього року вирішили

переорієнтуватися на інші, більш прибуткові культури.

Зменшення посівних площ може вплинути на загальний валовий збір сої в країні та, як наслідок, на обсяги її переробки та експорту.

Водночас скорочення пропозиції на внутрішньому ринку може підтримати ціни на новий врожай, що, можливо, стимулюватиме аграріїв повернутися до вирощування сої у наступних сезонах.

Детальніші прогнози щодо врожайності та її впливу на ринок стануть доступними ближче до початку збиральної кампанії.

ЖНИВА-2025: УКРАЇНА ЗІБРАЛА МАЙЖЕ МІЛЬЙОН ТОНН ЗЕРНА

В Україні активно триває кампанія зі збору ранніх зернових та зернобобових культур. Станом на 4 липня 2025 року, аграрії країни наблизились до важливого рубежу, намоловитиши 865,7 тис. тонн зерна нового врожаю.

Польові роботи вже розгорнуто у дев'яти областях, а загальна площа обмолоту склала 331,9 тис. гектарів.

У розрізі культур, найбільший внесок наразі зробили збирачі ячменю, якого намоловлено 501,2 тис. тонн зі 176,6 тис. га. Пшениці зібрано 277,8 тис. тонн (з 107,4 тис. га), а гороху – 83,8 тис. тонн (з 47,2 тис. га).

Беззаперечним лідером жнив є Одеська

область, де аграрії зібрали вже понад пів мільйона тонн зерна – 516,2 тис. тонн зі 175,8 тис. га. Активно працюють і сусідні регіони: на Миколаївщині намолочено 276,7 тис. тонн, а на Дніпропетровщині – 37,2 тис. тонн.

Паралельно триває збір ріпаку. Сільгоспвиробники Миколаївської, Одеської, Запорізької та Херсонської областей вже намоловили 71,6 тис. тонн цієї культури з площі 46 тис. га.

Збиральна кампанія продовжує набирати обертів, і найближчими днями очікується подолання позначки в перший мільйон тонн зерна нового врожаю.

У ОДНОМУ З УКРАЇНСЬКИХ МІСТ ЗРОСТУТЬ ТАРИФИ НА ОПАЛЕННЯ

Енергетична компанія ДТЕК ініціювала процедуру перегляду тарифів на централізоване опалення для мешканців Дніпра. Згідно з поданим до міської ради проєктом, вартість послуги може зрости майже в 1,6 раза. Про це повідомляє Телеканал D1 з посиланням на міську раду м. Дніпро.

Пропоновані зміни передбачають підвищення тарифу з нинішніх 841,36 грн/Гкал до 1362,37 грн/Гкал. Таким чином, вартість однієї гігакалорії тепла може збільшитися на понад 500 гривень.

За планом, нові розцінки мають набути

чинності з 1 жовтня 2025 року і діятимуть до 30 вересня 2026 року.

Водночас, важливо зазначити, що для населення тарифи на опалення найближчим часом не зміняться. В Україні діє мораторій на підвищення комунальних послуг на час воєнного стану та шести місяців після його завершення. Отже, підвищення не торкнеться побутових споживачів.

Подання проєкту нових тарифів є формальною процедурою, необхідною для планування майбутніх витрат та регулювання ринку теплопостачання.

США ВИПУСТЯТЬ МІЛЬЯРДИ МУХ НАД МЕКСИКОЮ ТА ТЕХАСОМ

США готуються здійснити безпрецедентну біологічну операцію: у відповідь на спалах «м'ясоїдної» мухи New World Screwworm, що знову з'явилася на півдні Мексики, Міністерство сільського господарства США (USDA) почне випуск мільярдів стерильних самців цього виду, повідомляє Associated Press. Робота насамперед спрямована на знищення популяції паразита, здатного худоби, диких тварин і навіть домашніх улюбленців та рідко – людей, оскільки личинки відкладають яйця в рани і «пожирають» живу плоть.

Вже у липні цього року США планують створити логістичний центр з розповсюдження в Техасі, вартістю близько \$8,5 млн, у тому числі й для прийому стерильних мух із Панами; також у південній Мексиці до середини 2026 року збудують фабрику із виробництва стерилізованих мух

вартістю близько \$21 млн. Перше джерело зараз виробляє до 117 млн мух на тиждень, однак для ефективної боротьби планується збільшити випуск до 400 млн щотижня.

Метод стерилізованих мух уже раніше виявився успішним: США та Мексика застосовували його у 1960-70-х роках, скинувши понад 94 млрд мух і фактично викоринивши цей вид у Штатах. Тепер же з'явлення цього шкідника всього за 700 миль від кордону стало сигналом до негайної екстреної реакції: через загрозу для тваринного ринку в травні цього року було тимчасово зупинено імпорту худоби з Мексики.

Спосіб досить незвичний і нагадує сцену з жахів, але експерти називають його «екологічно безпечним та ефективним» – він підриває репродукцію мухи, адже стерильні самці спарюються з дикими самками, і ті не відкладають плодючі яйця.

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМАНДА РЕФОРМ ПОЧАЛА ПРАЦЮВАТИ В МІНАГРО-ПОЛІТИКИ

Окремим важливим завданням RST стане підтримка Мінагрополітики в процесі євроінтеграції

Міністерство аграрної політики та продовольства України долучилося до ключової програми технічної допомоги «Архітектура відновлення та реформ в Україні» (URA). В рамках цієї ініціативи, що реалізується Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Європейським Союзом, у міністерстві почала працювати спеціальна Команда підтримки відновлення та реформ (RST).

Програма URA вже довела свою ефективність, адже подібні команди успішно функціонують при Кабінеті Міністрів та шести інших міністерствах, надаючи професійну підтримку у впровадженні важливих змін.

«Відтепер така команда працюватиме і в Міністерстві аграрної політики та продовольства України. Її завдання —

надання технічної допомоги у підвищенні спроможності щодо розробки та впровадження пріоритетних стратегій та програми реформ, а також формування політик у пріоритетних сферах», — наголосив міністр аграрної політики та продовольства України Віталій Коваль.

За інформацією пресслужби Мінагрополітики, основна діяльність команди буде зосереджена на ключових напрямках, таких як залучення інвестицій в агросектор, розвиток систем зрошення, ефективне управління земельними та водними ресурсами, а також сприяння аграрній торгівлі та адаптація галузі до змін клімату.

Окремим важливим завданням RST стане підтримка Мінагрополітики в процесі євроінтеграції, зокрема шляхом допомоги у

підготовці до двосторонніх зустрічей Україна–ЄС у межах Угоди про асоціацію та процесу вступу до Євросоюзу.

Міністр Віталій Коваль висловив великі очікування від партнерства та закликав найкращих фахівців галузі долучатися до команди.

«Стежте за оголошеннями про відкриті конкурси — і долучайтеся до змін», — підкреслив він.

Програма «Архітектура відновлення та реформ в Україні» реалізується за фінансової підтримки Багатостороннього донорського фонду стабілізації та сталого розвитку України ЄБРР, учасниками якого є Австрія, Данія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Італія, Японія, США, Велика Британія та низка інших країн разом із Європейським Союзом.

В УКРАЇНІ ВПАЛИ ЦІНИ НА “БОРЩОВИЙ НАБІР”: ЩО ВЖЕ СТАЛО ДОСТУПНІШЕ

Ціни на деякі позиції вже значно знизилися

На українських ринках та в магазинах спостерігається сезонне зниження цін на овочі, зокрема на ті, що входять до так званого “борщового набору”. Причиною здешевлення є активне надходження на ринок продукції нового врожаю з українських господарств.

За даними аналітиків, ціни на деякі позиції вже значно знизилися, роблячи їх більш доступними для споживачів.

Зокрема, відчутно подешевшали:

- Пomidori: наразі їх можна придбати за ціною від 30 до 60 гривень за кілограм.
- Солодкий перець: ціна на нього впала до

- 85-100 гривень за кілограм.

Кабачки: стали одними з найдоступніших сезонних овочів із ціною 15-18 гривень за кілограм.

Окрім цього, зниження цін зафіксовано на часник, броколі, пекінську та цвітну капусту.

Експерти пов'язують таку динаміку зі збільшенням пропозиції від місцевих виробників, які розпочали масовий збір врожаю. Очікується, що найближчими тижнями тенденція до здешевлення овочів може продовжитись.

НОВЕ “ЗОЛОТО” УКРАЇНИ: ЩЕ ОДНА КОМПАНІЯ ПОЧАЛА ЕКСПОРТ БІОМЕТАНУ ДО ЄС

Покупцем виступила німецька енергетична компанія Uniper

Український біогазовий сектор продовжує європейську експансію. Агрохолдинг «Hals Agro» став третьою українською компанією, що розпочала експорт біометану власного виробництва до Європейського Союзу, повідомляє WNP. Цей крок підтверджує зростаючий потенціал України як важливого гравця на ринку відновлюваних газів ЄС.

Як повідомляє галузеве видання Ex-Pro, «Городище-Пустоварівська аграрна компанія» (ГОПАК), що входить до складу холдингу «Hals Agro», вперше експортувала партію біометану. Майже 73 тисячі кубічних метрів палива, що зберігалося в українських

підземних сховищах, було транспортовано через газотранспортну систему Угорщини. Покупцем виступила німецька енергетична компанія Uniper.

«Hals Agro», що спеціалізується на виробництві зерна, цукрат-м'ясної продукції, запустив виробництво промислового біометану у 2023 році. Холдинг також володіє чотирма біогазовими комплексами в Київській та Чернігівській областях, які виробляють “зелену” електроенергію.

Ця поставка знаменує новий етап у розвитку ринку. «Hals Agro» приєднався до компаній VitAgro та MHP, які вже експортують біометан. Загалом українські

виробники поставили до Європи вже близько 835 тисяч кубічних метрів цього відновлюваного палива. Повідомляється, що ще три українські заводи готуються до запуску виробництва та експорту.

Паралельно уряд України працює над інтеграцією з європейськими стандартами. Міністерство енергетики готує документи для звітування про експорт біометану в рамках Єдиної бази даних ЄС (UDB). Це ключовий інструмент, що забезпечує прозорість та відстежуваність походження відновлюваних газів в Євросоюзі. Успішна інтеграція значно посилить позиції українських виробників на європейському ринку.

\$10 ТИСЯЧ З ГЕКТАРА: ЯК ЛАВАНДА ПРИНОСИТЬ “ЛАВАНДУ”

Реальний дохід від вирощування лаванди формується переважно з продажу ефірної олії

Вирощування лаванди, яке часто подається як надприбутковий бізнес із доходом до мільйона гривень з гектара, насправді має більш реалістичні фінансові показники. Своім досвідом поділився фермер Станіслав Розсоха, який займається цією культурою.

За його словами, розмови про мільйонні прибутки є значним перебільшенням. Реальний дохід від вирощування лаванди формується переважно з продажу ефірної олії.

«Ефірну олію із лаванди можна продати за 100-110 доларів за літр, залежно від якості. Врожайність – 70-90 літрів з гектару. Тому, якщо вимірювати

доходом із одного гектару, реальна цифра це приблизно \$10 тисяч, тобто трохи більше 400 тис. гривень, а не мільйон гривень, як дехто говорить», — пояснює фермер.

Таким чином, хоча лавандовий бізнес і є рентабельним, він вимагає ретельних розрахунків та розуміння ринку. Окрім лаванди, для диверсифікації ризиків господарство Станіслава також вирощує шишину, корінь п'ятипалу, вишню, ягоди та бузину.

Цей досвід підкреслює важливість критичного підходу до гучних заяв про “золоті гори” в агробізнесі та необхідність спиратися на реальні розрахунки та практичний досвід.

GreenInfo

Інформація про діяльність українських підприємств, які можуть вплинути на довкілля, для повідомлення та ознайомлення громадськості.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ФЛІЯ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО

ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЛПСИ УКРАЇНИ», код ЄДРПОУ 45625546

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання.
Україна, 18009, Черкаська обл., місто Черкаси, пров.Медичний, будинок 4 380674708987

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика.

Проведення суцільних санітарних рубок на території лісового фонду Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України». Контактний номер телефону Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – 0472-31-03-21.

Технічна альтернатива 1.

Лісовідновлення після проведення суцільних санітарних рубок здійснюється шляхом створення лісових культур, та сприянням природному поновленню відповідно до лісорослинних умов та наявності достатньої кількості насінників.

Технічна альтернатива 2.

Лісовідновлення після проведення суцільних санітарних рубок здійснюється виключно шляхом створення лісових культур.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Черкаська обл. Черкаський р-н.

Черкаська обл. Золотоніський р-н.

3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності. Білозірська сільська територіальна громада, Будищенська сільська територіальна громада, Мошнівська сільська територіальна громада, Руськополянська сільська територіальна громада, Новодмитрівська сільська територіальна громада, Ліпнявська сільська територіальна громада, Ірклівська сільська територіальна громада, Піщанська сільська територіальна громада,Золотоніська міська територіальна громада.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 1.

Черкаська обл. Черкаський р-н.

Планована діяльність здійснюється на території лісового фонду Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» яке вкпочає – Мошнівське, Свидівське, Дахнівське, Русько-Полянське, Дубівське, Білозірське, Тясминське, Закревське, Вільхівське, Ліпнявське, Денківське, Прохорівське, Великобурімське лісництва. Лісові масиви розташовані в межах Черкаського та Золотоніського адміністративних районів Черкаської області.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 2.

Черкаська обл. Черкаський р-н.

Територіальні альтернативи планованої діяльності не розглядаються оскільки територія підприємства є визначеною, а кожний конкретний лісгосподарський захід запроєктований державними лісовпорядними органами для конкретної лісової ділянки відповідно до її фактичного стану.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.

Вплив на соціальне середовище носить позитивний аспект. Найбільш важливим із соціальноекономічних факторів є можливість поповнення місцевого бюджету і поліпшення загальної соціально-економічної ситуації в районі, забезпечення сировиною галузь будівництва, зайнятості місцевого населення та працівників.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Площа Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» складає 62 612,075 га. Проведення суцільних санітарних рубок у відповідності до Актів поточного лісопатологічного обстеження: від 07 березня 2024 року на площі 182,9 га; від 13 березня 2024 року на площі 57,4 га; від 30 травня 2025 року на площі 98,1 га.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

Під час розробки лісосік (лісозаготівля) враховувати вимоги «Правил рубок головного користування» та вимоги до здійснення санітарних рубок визначені Санітарними правилами в лісах України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555, щодо розміщення лісосік, дотримання термінів примикання, допустимих площ хвойних та листяних порід, подальше заліснення лісосік, видачі спеціального дозволу - лісорубного квитка. Під час розробки лісосік дотримуватись вимог «Правил пожежної безпеки в лісах України» затверджені наказом ДКЛПУ від 27.12.2004 № 278 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 24 березня 2005 р. з № 328/10608). При складанні карти технологічного процесу розробки лісосік враховувати вимоги Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про рослинний світ». Під час розробки дотримуватись «Правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості» затверджених наказом ДКЛПУ від 13.07.2005 119 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2005 р. за № 1084/11364), щодо безпечного перебування працівників на лісосіках, наявності засобів індивідуального захисту, сіварних машин та механізмів, наявності будиночків для обігріву тощо.

щодо технічної альтернативи 2.

Екологічні обмеження технічної альтернативи 2 аналогічні технічній альтернативі 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Дотримання санітарно-охоронної зони та рівня шуму на межі житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

На кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта розробки лісосіки, додаткового еколого-інженерного захисту не потрібно.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно до технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Аналогічно до технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1.

Сфера, джерела та види можливого впливу планованої діяльності на довкілля розглядатимуться для наступних компонентів: повітряне середовище – викиди забруднюючих речовин під час проведення технологічних операцій на лісосіках, під час роботи двигунів техніки і транспорту та їх обслуговування; водне середовище – на питні потреби працівників буде використовуватись привізна вода; поверхневй та підземні води при здійсненні планованої діяльності не використовуються; ґрунти – пошкодження ґрунтового покриву під час трелювання та вивезення деревини; управління відходами – зберігання відходів здійснюється згідно існуючих санітарно-епідеміологічних норм; управління відходами проводиться на основі договорів із спеціалізованим організаціям; шумове забруднення – відбувається вплив, пов'язаний з роботою двигунів техніки і транспорту та їх обслуговування; біорізноманіття – присутність людей та обладнання на технологічних майданчиках; навколишнє соціальне середовище – вплив на місцеву економіку (забезпечення потреб населення, промисловості, створення нових робочих місць, відрахування податків до місцевого бюджету); клімат і мікроклімат – процес технологічнихоперацій на лісосіках не є діяльністю, що має значні виділення тепла, вологості, газів, що володіють парниковим ефектом і інших речовин; навколишнє техногенне середовище – планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища. У разі виявленняпаяток архітектури, історії і культури, зон рекреації, культурного ландшафту та інших елементів техногенного середовища в межах території здійснення планованої діяльності, будуть виконуватись вимоги законодавства України.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно до технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Дотримання зон санітарної охорони та рівня шуму на межі житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”).

Перша категорія

21 Суцільні та поступові рубки Усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду;”

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав).

Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля передбачається відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (стаття 6) та постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля» (додаток 4).

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення діяльності планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації; надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забораються розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності. Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з

оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Надаючи такі зауваженні і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Висновок з оцінки впливу на довкілля

(від рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України , 03035 м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, OVD@merp.gov.ua, OVD@merp.gov.ua, заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки – Грицак Олена Анатоліївна

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

(Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020)

ІНФОРМУЄ

про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Нове будівництво біометанового комплексу в адміністративних межах Степанької сільської територіальної громади за межами населеного пункту, в с. Степанці, Черкаського району, Черкаської області» № 21/01-10411/1 від 04.07.2025 р. та Звіт про громадське обговорення № 21/01-10411/2 від 04.07.2025 р.

ДОЗВІЛ НА ВИДОБУТОК БУРШТИНУ НА РІВНЕНЩИНІ ПРОДАЛИ З АУКЦІОНУ ЗА 36 МЛН ГРН

Продаж таких дозволів через прозорі аукціони дає змогу боротися з нелегальним видобутком

Спеціальний дозвіл на видобуток бурштину на ділянці “Клесів-7”, що на Рівненщині, було продано на відкритому аукціоні за 36 мільйонів гривень. Переможцем торгів стала компанія TOB “Некстера”.

Як повідомляє ZAXID.NET, аукціон відбувся в системі “Прозорро.Продажі”.

Ділянка “Клесів-7”, розташована в Сарненському районі, є перспективною для промислового видобутку “сонячного каменю”. Продаж дозволу на її розробку є частиною державної політики з легалізації

видобутку бурштину та залучення інвестицій у галузь.

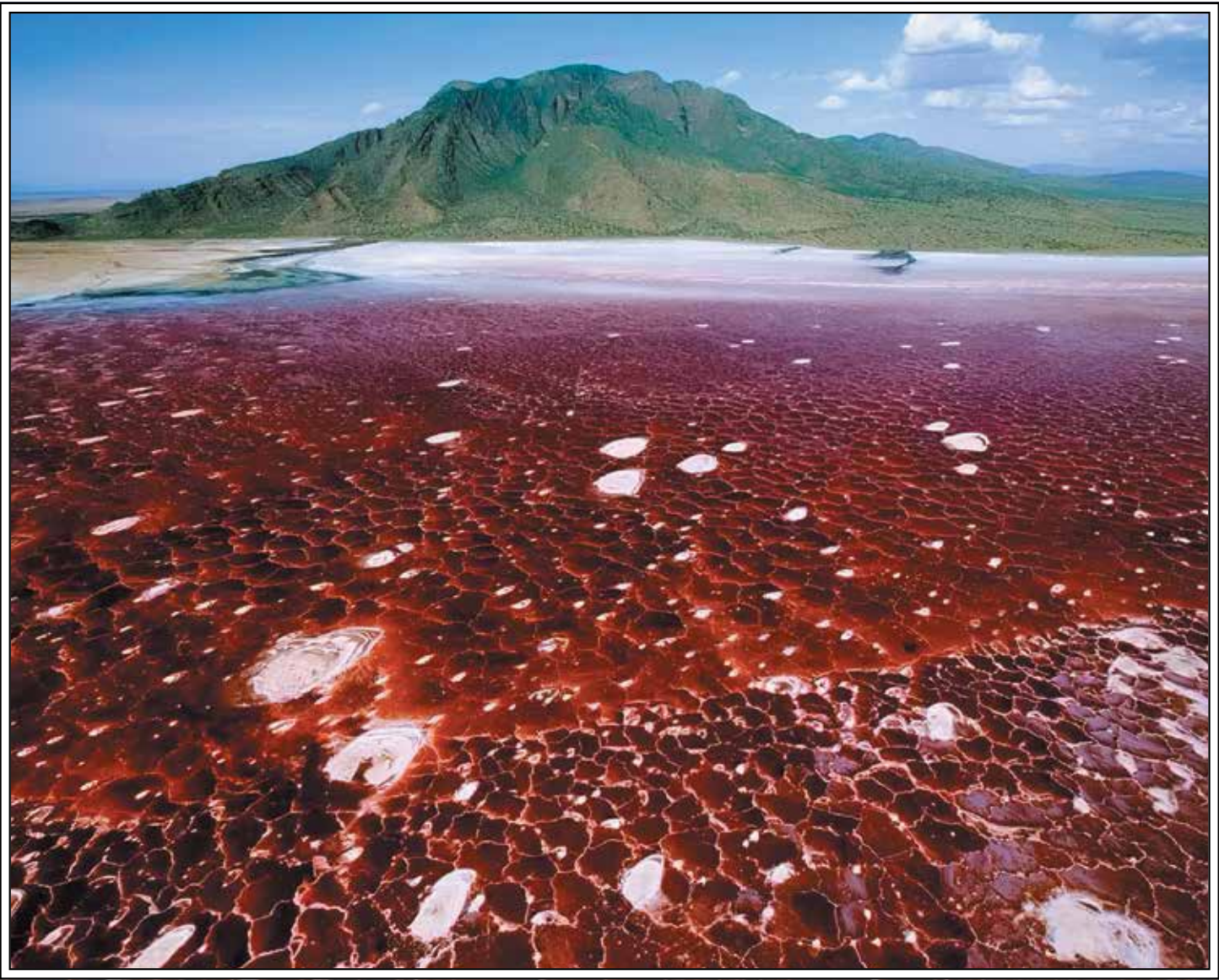
Переможць аукціону, ТОВ “Некстера”, тепер має право протягом п'яти років проводити геологічне вивчення та подальший видобуток бурштину на цій території.

Продаж таких дозволів через прозорі аукціони дає змогу не лише наповнювати державний бюджет, а й боротися з нелегальним видобутком, що завдає значної шкоди довкіллю та є джерелом кримінальних прибутків.

ПЕКЕЛЬНЕ ОЗЕРО НАТРОН У ТАНЗАНІЇ: ВБИВАЄ І НАРОДЖУЄ ВОДНОЧАС

Вода, що роз’їдає, птахи-статуй й життя на межі виживання

На півночі Танзанії розташоване одне з найзагадковіших озер на планеті — Озеро Натрон. Його вода настільки основна, що рН може сягати значень близько 12, а температура — до 60 °С. Тут вода буквально роз’їдає живі організми та залишає їх закам’янілими, немов кам’яні статуєтки. Все це — не вигадка, а природне явище. Про це детально розповідають на сайті archive.org.

Алькалічне озеро та його хімічна міць

Озеро Натрон — це солоне, або лужне (alkaline) озеро у давньому схилі Великої Африканської рифтової долини. Його унікальна природна лабораторія формується завдяки вулканам, зокрема діючому вулкану Оль Дойньо Ленгай, що живить озеро мінералами.

Через інтенсивне випаровування повітря рівень солі та лугів у воді зростає настільки, що рН перевищує норму, подекуди наближаючись до аміаку за показниками безпеки для організму.

Температура води на поверхні може сягати 60 °С — практично гаряча вода. Такі екстремальні умови майже не залишають шансів для багатьох форм життя, але створюють середовище, де виживають лише антифрагментні організми — водорості та

кілька видів риб.

Таємниця «кам’яних» тварин

Найвідоміша й моторошна особливість Натрону — здатність «закаменілості» тварин. Птахи чи кажани, що потрапляють у воду, гинуть через хімічні опіки або від спеки, а їхні тіла піддаються кальцифікації: міжклітинний простір заповнюється солями, і мертвий організм «застигає» в позі. Це створює враження, що природа навмисно зупинила мить, зберігши трагедію в камені.

Відомий фотограф Нік Брандт зібрав такі тіла та створив моторошно красиву фотосерію, дивовижно реалістично розставивши їх поза життя. Його світлини стали справжнім символом смертельної краси Натрону, показуючи тіла птахів так, ніби вони застигли в останньому русі, немов у момент смерті. «Я не переміщував їх у пози — я лише розмістив їх так, щоб показати, якими прекрасними й трагічними можуть бути ці залишки», — розповідав митець про свою серію.

На берегах можна знайти тіла різних птахів і кажанів, що зберегли форму та дрібні деталі, ніби застигли на місці трагедії. Причиною їхньої загибелі є не лише агресивна вода, а й те, що озеро через свої особливості дзеркально відбиває небо. Це дезорієнтує птахів, змушуючи їх сприймати

поверхню як продовження простору для польоту. Після падіння у воду організм піддається дії натрону — природного мінералу, який століттями використовувався в єгипетському муміфікуванні. Саме він викликає ефект «муміфікації».

Деякі вчені, як-от Кім Ренселар, зазначають, що кальцифікація не обов’язково відбувається миттєво, а вимагає певних умов і часу, зокрема інтенсивного випаровування і контактів із береговими солями. У будь-якому разі образ «каменя-організму» біля Натрону перетворився на потужну метафору межі між життям і смертю.

Життя, що виросло на межі смерті

Попри «смертоносні» умови, озеро є важливим середовищем для життя. Тут розмножуються вимерлі фламінго (Lesser Flamingo), близько 75 % світових популяцій яких народжуються в Натроні. Це одне з небагатьох місць, де ці ніжні істоти можуть безпечно відкладати яйця, адже лужна вода і хімічне середовище створюють природний бар’єр від хижаків.

Ці птахи пристосувалися до життя в крайніх умовах: вони харчуються водоростями, які ростуть у солоній і гарячій воді, й будують гнізда на мілководді серед натронових відкладень. Їхня шкіра та пір’я

витримують контакт із лужним середовищем, але навіть вони змушені мігрувати в разі зміни балансу хімічних речовин.

Також у прибережних частинах мешкають ендемічні риби роду Alcolapia, які адаптовані до високого рН та солоності. Ці риби мають спеціалізовану систему регуляції солей і кислотно-лужного балансу, що дозволяє їм виживати там, де інші загинули б за лічені хвилини.

Водорості — особливо ціанобактерії — додають озеру глибокого червонувато-оранжевого відтінку, який інколи видно навіть із космосу. Їхня здатність виробляти пігменти, що нейтралізують ультрафіолетове випромінювання, забезпечує їм виживання на поверхні майже киплячої води.

Натрон — парадокс: місце смерті для багатьох, але одночасно колыска нового життя для витривалих істот. Воно доводить, що життя знаходить шлях навіть у найворожішому середовищі — і це нагадування про тендітність рівноваги між природним захистом і втручанням людини.

Що робить Натрон настільки небезпечним?

Озеро Натрон часто сприймається через призму містичних історій — мовляв, воно миттєво перетворює живе в камінь. Але насправді в його «смертоносній» репутації криється цілий комплекс природних факторів. Розуміння їхньої взаємодії допомагає пояснити, чому одні істоти виживають, а інші гинуть. Ось основні причини, що формують особливу екосистему Натрону:

Відблиски на воді — дзеркальна поверхня створює ілюзію продовження неба, дезорієнтуючи птахів. Це призводить до зіткнень і падіння у воду з фатальними наслідками.

Хімічна агресивність — вода містить високі концентрації натрону (карбонат натрію) та інших лугів, які роз’їдають тканини живих істот, спричиняючи опіки й зупинку клітинних процесів.

Надвисока температура — вода озера іноді нагрівається до 60 °С, що перевищує

межі виживання для більшості організмів.

Кальцифікація через випаровування — ті тварини, що помирають у воді або біля берега, зневоднюються, а потім покриваються мінеральною оболонкою.

Саме поєднання цих чинників — фізичних, хімічних і поведінкових — робить Натрон настільки унікальним і водночас небезпечним явищем, яке досі викликає захоплення та наукову цікавість.

Загрози та виклики

Озеро Натрон має статус «Рамсарського болота» через його екологічне значення. Проте понад ним висить загроза: плани видобувати содову сіль (washing soda) можуть порушити екосистему і витіснити фламінго.

Екологи й африканські організації закликають утриматись від масштабних індустріальних проєктів, щоб зберегти унікальну динаміку озера, де життя і смерть тісно переплетені.

Натрон — це природна грань, за якою людина ще не має права зруйнувати одну зі своїх найцікавіших екосистем.

ТУРЕЧЧИНУ НАКРИЛА ЕКСТРЕМАЛЬНА СПЕКА ДО +50°C, А В ГОРАХ ІДЕ СНІГ

На тлі загальнонаціональної спеки, в окремих гірських районах Туреччини синоптики прогнозують опади у вигляді снігу

Туристам, що планують відпочинок у Туреччині найближчими днями, варто готуватися до аномальних погодних умов. Країну накрила потужна хвиля спеки, яка триватиме щонайменше дев’ять днів і принесе температури, що значно перевищують кліматичну норму.

За прогнозами місцевих метеорологів, температура повітря підніметься до 45°C у тіні та може перевищувати 50°C на сонці. Очікується, що температурні показники будуть на 4–6°C, а в деяких районах і на 10°C вищими за середньостатистичні норми для цього періоду.

Найбільше від спеки потерпатимуть найпопулярніші туристичні напрямки, зокрема Стамбул, а також Егейське та Середземноморське узбережжя. Пік спеки очікується з 6 по 10 липня, особливо у таких містах, як Ізмір, Айдин та Маніса.

Влада країни закликає до обережності. Міністр охорони довкілля Туреччини Мурат Курум звернувся до громадян із проханням діяти відповідально, щоб уникнути негативних наслідків для здоров’я. Метеорологія Ділек Чалішкан також попередила про значне підвищення ризику виникнення лісових пожеж через суху та

спекотну погоду.

Цікаво, що на тлі загальнонаціональної спеки, в окремих гірських районах Туреччини синоптики прогнозують опади у вигляді снігу, що створює дивовижний погодний контраст.

Тим часом, поки Туреччина потерпає від спеки, в Центральній Європі ситуація протилежна. До Чехії вже наближається холодний атмосферний фронт. Якщо сьогодні, в неділю, там ще тримається спека до 31°C, то з понеділка очікується різке похолодання до 25°C, а у вівторок температура впаде до 16–20°C.

МОРЕ БЕЗ ЖИТТЯ? БІОЛЮМІНЕСЦЕНЦІЯ СТАЛА ПЕРЕДВІСНИКОМ СВІТОВОЇ КАТАСТРОФИ

Світіння океану стало сигналом лиха: Noctiluca витісняє життя з води

На перший погляд світіння води вночі може здатися магічним видовищем. Але насправді це тривожний сигнал: екосистема Затоки Омана переживає серйозну кризу. Один із найнебезпечніших видів фітопланктону — Noctiluca scintillans — розмножується з небаченою швидкістю, перетворюючи прибережні води на мертві зони. Про це повідомляє SciTechDaily.

Що відбувається в затоці Омана?

Затока Омана — важливий морський регіон, що пов'язує Аравійське море з Перською затокою. Упродовж останніх років її води щораз частіше вкриваються яскраво-зеленим світінням. Це результат масового «цвітіння» Noctiluca scintillans — біоломінесцентного мікроорганізму, який активізується в умовах потепління океану, зміни вітрів і збільшення стоку з материка.

Дослідження супутникових знімків показує, що площа спалахів сягає 1,8 мільйона квадратних кілометрів, охоплюючи не лише затоку, а й прилеглі води. За словами професора Джоакіма Гоеса з Колумбійського університету, ця ситуація є прямим наслідком зміни клімату та втрати кисню у водах.

Окрім візуального ефекту, Noctiluca справляє глибокий вплив на екосистему. Її спалахи майже витіснили діатомові водорості — основне джерело їжі для багатьох морських істот, порушуючи харчовий ланцюг і створюючи передумови для домінування медуз та інших агресивних видів.

Чому це має значення для екології та безпеки

Хоча зелене світіння Noctiluca може здаватися природним феноменом, насправді воно вказує на глибокі проблеми. Це явище має безпосередні наслідки для довкілля, рибальства та морських спільнот. Основні загрози виглядають так:

Знекиснення води: після цвітіння залишки мікроорганізмів розкладаються, поглинаючи кисень і створюючи гіпоксичні зони, непридатні для життя більшості морських істот.

Руйнування харчових ланцюгів: Noctiluca витісняє діатомові водорості, що знижує чисельність копепод і риб, натомість сприяючи зростанню популяції медуз.

Збій у рибальстві: цвітіння шкодить якості морепродуктів, забиває фільтри в опріснювачах, зменшує улови, завдаючи шкоди економікам прибережних регіонів.

Експерти вказують, що ці зміни можуть стати хронічними — щороку поширюючись далі. Особливо тривожить те, що Noctiluca легко адаптується до нових умов, і її присутність фіксують уже в інших частинах Індійського океану, Червоного моря та навіть Середземномор'я.

Наслідки можуть бути незворотними: втрата біорізноманіття, зниження якості води, зростання токсичних викидів — усе це перетворює прибережні зони на «мертві» простори.

Наукові спостереження і висновки

Noctiluca scintillans — не фотосинтезуючий організм, а гетеротроф, який поглинає інші мікроорганізми та засвоює амоній. Це робить

її стійкою до класичних моделей стримування «цвітіння». Крім того, вона може виживати в умовах з низьким вмістом кисню, що дає їй перевагу над іншими видами планктону.

Науковці також фіксують збільшення інтенсивності й частоти цвітінь у зимовий і весняний періоди, особливо в роки з сильним стоком з материка. Зростаюча температура води та зміни вітрових патернів лише посилюють цю тенденцію, створюючи ідеальні умови для розмноження Noctiluca у глобальних масштабах.

Світ на межі: що це означає для майбутнього океану

Дослідники б'ють на сполох: глобальне потепління, зниження рівня кисню в океані, ерозія берегів і зростання забруднення створюють передумови для ще більш частих і потужних цвітінь шкідливих водоростей. Якщо не вжити термінових заходів, «зелене світіння» стане новою нормою для морів по всьому світу та хворобою всього Світового океану.

Згідно з аналізом останніх даних та даними океанографічних супутників, зони гіпоксії розширюються, а цвітіння Noctiluca вже охоплює нові широти. Залишене без контролю, це явище здатне трансформувати морське середовище — перетворюючи океан на простір, де життя дедалі менше можливе.

Важливо не зволікати: на кону — не лише здоров'я однієї затоки, а й цілісність океанічної екосистеми. Відповідальність лежить на міжнародній спільноті, урядах, дослідниках і всіх, хто має можливість зменшити вплив людства на морські біосистеми.

РОЗГАДКА ІНТЕЛЕКТУ: ЧОМУ КОСАТКИ ДІЛЯТЬСЯ ЇЖЕЮ З ЛЮДИНОЮ?

Косатки дивують: чи діляться вони здобиччю, щоб краще пізнати нас?

Косатки, ці загадкові та високоінтелектуальні мешканці світового океану, знову дивують науковців своєю поведінкою. Нещодавно було зафіксовано дивовижне явище: вбивчі кити, відомі також як орки, часом діляться своєю здобиччю з людьми. Це не просто випадковість, а, як вважають дослідники, свідомий крок до налагодження відносин та вивчення реакцій іншого виду — людини. Про це повідомляє видання New Atlas.

Мотиви несподіваної щедрості

Дослідження, яке охопило 34 задокументовані випадки такої взаємодії з косатками по всьому світу протягом останніх двох десятиліть, виявило цікаву закономірність. Практично в кожному зафіксованому випадку кити вичікували реакції людей, перш ніж забрати або покинути запропоновану здобич, будь то риба, морські ссавці, безхребетні чи навіть водорості.

Це свідчить про те, що косатки проявляють щирий інтерес до людської поведінки та емоцій. Ця здатність до взаємодії ставить орків в унікальне положення серед диких хижаків, які рідко

діляться своєю їжею з іншими видами, особливо з людьми.

Примітно, що подібні інциденти реєструвалися не лише в одному регіоні, а й у різних океанах — біля узбережжя Каліфорнії, Нової Зеландії, Патагонії та Норвегії. Це вказує на те, що така поведінка є не локальним явищем, а радше результатом високого інтелекту та соціальної природи косаток, що спонукає їх до спроб комунікації з людьми.

Дослідження поведінки: глибше розуміння орків

Дослідницька група, до складу якої входить морський біолог Джаред Тауерс (Jared Towers) з Британської Колумбії, Канада, опублікувала свої висновки в журналі Journal of Comparative Psychology.

Вони дійшли висновку, що такі дії косаток, ймовірно, є «просоціальними проявами, які дозволяють оркам практикувати набуту культурну поведінку, одночасно залучаючись до міжвидового дослідження». Це означає, що косатки, ділячись їжею, не лише зміцнюють внутрішньовидові зв'язки, а й вивчають інші види, розширюючи свій культурний

досвід.

Як зазначають дослідники, косатки вже давно відомі своєю здатністю ділитися їжею між собою для зміцнення соціальних зв'язків усередині виду. Тому, як вони пояснюють, «пропонування предметів людям може одночасно включати можливості для косаток практикувати набуту культурну поведінку, досліджувати або грати, і таким чином вивчати, маніпулювати або розвивати стосунки з нами».

Враховуючи їхні розвинені когнітивні здібності та соціальну, кооперативну природу, будь-яке з цих пояснень є цілком імовірним.

Інтелект косаток у дії

Це відкриття є лише одним із низки нових свідчень, що розкривають дивовижний інтелект косаток. Ці факти лише підкреслюють складність і багатогранність поведінки косаток, що продовжують вражати науковців своїми адаптивними стратегіями та здатностями до навчання. Вони є яскравим прикладом того, наскільки мало ми знаємо про глибини океану та його мешканців.

УКРАЇНСЬКА ЗЕЛЕНА ЕНЕРГЕТИКА ЧЕРЕЗ БОРГИ ВТРАЧАЄ ІНВЕСТИРІВ

Невиплати змушують виробників електроенергії залишати “Гарантованого покупця”

Накопичена заборгованість перед виробниками електроенергії з відновлюваних джерел (ВДЕ) серйозно підриває інвестиційний клімат в Україні та ставить під загрозу подальший розвиток галузі. Незважаючи на значний інтерес до “зеленої” енергетики, систематичні невиплати змушують інвесторів шукати альтернативні моделі роботи, втрачаючи при цьому частину прибутків.

Про це заявила експертка з декарбонізації Ольга Євстігнеєва, коментуючи критичну ситуацію з розрахунками за електроенергію, вироблену ще у 2022 році, інформує OBOZ.UA. За її словами, ключовою проблемою є руйнування довіри між державою та інвесторами, що є фундаментальним для довгострокових капіталовкладень.

“Вона впливає на розвиток зеленої енергетики. Навпевно, найважче тим, що порушується оцей баланс довіри”, – наголосила експертка. Вона пояснила, що інвестори, які вклали значні кошти,

розраховують на стабільний та прогнозований графік повернення інвестицій (payback period), проте постійні затримки з виплатами руйнують ці розрахунки.

За даними голови правового комітету Української вітроенергетичної асоціації Ольги Савченко, рівень розрахунків за “зелену” електроенергію, вироблену у 2022 році, становить лише 54–60%. Це означає, що виробники досі не отримали близько 40% зароблених коштів.

Така ситуація змушує багатьох гравців ринку відмовлятися від моделі “зеленого” тарифу, яка гарантувалася державою через ДП “Гарантований покупець”. Через кредитні зобов’язання та неможливість чекати на виплати невизначений термін, інвестори переходять на вільний ринок.

“Дуже багато інвесторів вже не розраховують на зелений тариф. Тобто вони виходять з-під “Гарантованого покупця”... і переходять на торги в Операторі ринку – на ринок “доба наперед”

та внутрішньодобовий ринок”, – зазначила Євстігнеєва. Вона підкреслила, що на цих ринках виробники отримують кошти негайно, але за значно нижчою ціною, що знижує їхню прибутковість.

Незважаючи на кризу довіри до державних гарантій, експертка відзначає, що загальний інтерес до відновлюваної енергетики в Україні не зникає. Навпаки, бізнес активно шукає нові ніші та можливості. Яскравим прикладом є стрімкий розвиток біометанової галузі.

“До повномасштабного вторгнення у нас не було жодного біометанового заводу. Сьогодні ми вже маємо таких 4 чи 5, і вже три з них інвестують до ЄС”, – повідомила Євстігнеєва.

Цей факт свідчить про те, що, попри порушений баланс довіри до “зеленого” тарифу, бізнес-спільнота все ще бачить в Україні значний потенціал для заробітку на “зеленій” енергетиці, диверсифікуючи ризики та освоюючи нові напрямки.

УКРАЇНА ПРОПОНУЄ США СПІЛЬНИЙ ВИДОБУТОК ГАЗУ І ВІДБУДОВУ НІПЗ

Двосторонню угоду між Україною та США, що охоплює співпрацю у видобутку 57 видів мінералів, було підписано раніше цього року

Київ подав на розгляд Сполученим Штатам конкретні енергетичні проекти в рамках двосторонньої угоди про корисні копалини. Серед ключових пропозицій – розробка глибоководного видобутку газу на шельфі Чорного моря та проєкт, пов’язаний з нафтопереробним заводом (НПЗ).

Як повідомляє видання Mind.ua, ці ініціативи є частиною стратегічної співпраці, спрямованої на залучення американських інвестицій та технологій для зміцнення енергетичної незалежності України.

Двосторонню угоду між Україною та США, що охоплює співпрацю у видобутку 57 видів мінералів, було підписано раніше цього року. Вона створює політичну рамку для залучення американських компаній до розробки українських надр, проте без надання

їм ексклюзивних прав “першої руки” – участь відбудуватиметься на загальних аукціонах.

Серед проєктів, що були запропоновані американській стороні, особливу увагу привертають два:

– Проєкт глибоководного видобутку газу на шельфі Чорного моря. Ще до повномасштабного вторгнення “Нафтогаз” вів перемовини з такими гігантами, як ExxonMobil та Chevron, щодо розробки цих родовищ.

– Проєкт, пов’язаний із нафтопереробним заводом, імовірно, йдеться про відбудову або модернізацію потужностей у Кременчуці, які зазнали значних пошкоджень внаслідок російських атак.

Ці пропозиції демонструють прагнення України не лише залучити інвестиції, а й

відновити та модернізувати свою енергетичну інфраструктуру за допомогою передових західних технологій.

Угода також передбачає створення спільного Американсько-українського інвестиційного фонду відбудови, куди надходитиме частина доходів від видобутку копалин для подальшого реінвестування в українську економіку.

Експерти зазначають, що попри значний потенціал, реалізація цих проєктів стикається з серйозними викликами, серед яких продовження бойових дій, пошкодження інфраструктура та корупційні ризики. Тим не менш, ці кроки є важливим сигналом для міжнародних партнерів про готовність України до стратегічної співпраці у відбудові країни.

НАЙБІЛЬШИЙ МЕТАЛУРГІЙНИЙ КОМБІНАТ УКРАЇНИ ХОЧЕ РОЗМІСТИТИ НА СВОЇЙ ТЕРИТОРІЇ МАЛИЙ МОДУЛЬНИЙ РЕАКТОР

“АрселорМіттал” веде переговори з “Енергоатомом” щодо будівництва власної атомної електростанції

Найбільший в Україні гірничо-металургійний комбінат “АрселорМіттал Кривий Ріг” заявив про свою зацікавленість у розміщенні малого модульного реактора (ММР) безпосередньо на території підприємства. Цей амбітний проєкт має на меті забезпечити стабільне та безперебійне постачання електроенергії для виробничих потреб гіганта.

Про це повідомляє видання Delo.ua.

За словами генерального директора комбінату, підприємство готове виступити як гарантований споживач, викуповуючи всі обсяги електроенергії, згенерованої реактором. “АрселорМіттал Кривий Ріг” має постійне, рівне споживання електроенергії без значних піків та спадів, що робить його ідеальним партнером для такого проєкту.

Потенційним власником та оператором реактора виступить НАЕК “Енергоатом”.

Попередні обговорення між керівництвом металургійного комбінату та “Енергоатомом” щодо реалізації цієї ініціативи вже відбулися.

Водночас, проєкт наразі перебуває на дуже ранньому етапі аналізу та обговорення. За попередніми оцінками генерального директора “АрселорМіттал”, реалізація такого проєкту, від початку будівництва до запуску, займе щонайменше п’ять років.

Ідея розміщення малих модульних реакторів безпосередньо біля великих промислових споживачів є світовим трендом, що дозволяє вирішити проблему стабільності енергопостачання та зменшити навантаження на загальну енергомережу. Для України, в умовах постійних атак на енергетичну інфраструктуру, такі проєкти можуть стати ключовим елементом енергетичної безпеки та стійкості промисловості.

Бережіть довкілля!

Редакція Green Post
Тираж: 5 000 екз.
Адреса: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, буд. 83-А, прим. 1-7
Редакційні та організаційні питання - +38(050) 800 02 50
Email: sales@greenpost.press

4820228160005